

Propoziții subordonate

Elemente regente=cele pe care le întrebăm ca să aflăm felul propoziției (părți de vorbire: verbe predicative/ copulative, substantive, adjective, pronume, numerale)

Elemente de relație= cele pe care le încercuim, cele care realizează legătura între propoziții:

- Conjunții locuțiuni conjuncționale subordonatoare:** că, să, ca să, dacă, fiindcă, pentru că, pentru ca să, deoarece, din cauză că, fără să, ca și cum, ca și când, de parcă etc.
- Pronume relative/ nehotărâte:** (ori)care, (ori)cine, (ori)ce
- Adverbe relative/ nehotărâte:** (ori)cum, (ori)când, (ori)unde.

Propoziții subordonate necircumstanțiale

(nu arată circumstanța/împrejurările acțiunii)

SB=(subiectivă) urmează după cuvintele: *(de)sigur, (im)posibil, (im)probabil, nu se știe, nu se vede, mi se pare*

PR=(predicativă) urmează după **verbele copulative:** *a fi, a deveni, a părea, a se face, a ieși, a rămâne, a ajunge.*

AT=(atributivă) întrebări: *Care? Ce fel de? A cui?* Urmează după un substantiv sau un înlocuitor al acestuia (pronume, numeral, adjectiv)

CD=(completivă directă) întrebări: *Pe cine? Ce?*

CI=(completivă indirectă) *Cui? Despre cine/ce? Pentru cine/ce? De la cine/ ce? Cu cine/ce?* etc.

Propoziții subordonate circumstanțiale

(arată circumstanța acțiunii: *unde, când, cum se desfășoară acțiunea, cu ce scop, din ce cauză etc.*)

CL=(circumstanțială de loc) Unde? De unde? Până unde? Încotro?

CM=(circumstanțială de mod) Cum? În ce mod?

CT=(circumstanțială de timp) Când? De când? Până când? Cât timp?

CS=(circumstanțială de scop) Cu ce scop?

CZ=(circumstanțială de cauză) Din ce cauză?

CV=(circumstanțială concesivă) În ciuda cărui fapt?

CDT=(circumstanțială condițională) Cu ce condiție?

CNS=(circumstanțială consecutivă) Care este urmarea/ consecința faptului că...?

Expansiunea=transformarea unei părți de propoziție într-o propoziție. De exemplu: Scriu **corect**. (cum scriu?= complement circumstanțial de mod) Scriu/ **cum pot**/. (avem două predicate, deci două propoziții; prima este principală pentru că are înțeles dacă este luată separat, iar a doua este propoziție subordonată circumstanțială de mod pentru că avem întrebarea specifică, am adăugat un predicat și un element de relație) Deci partea de propoziție (complementul circumstanțial de mod) a devenit propoziție.

Contragerea= transformarea unei propoziții într-o parte de propoziție, fenomenul invers expansiunii. De exemplu: Acolo este casa/ **în care am crescut**/. (prima propoziție este principală, a doua este subordonată atributivă: care casă?) Acolo este casa **cea nouă**. (atribut adjectival) Deci propoziția atributivă a devenit o parte de propoziție, atribut.